

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Факультет управління фінансами та бізнесу
Кафедра фінансового менеджменту

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри фінансового менеджменту
факультету управління фінансами та бізнесу
Львівського національного університету імені Івана Франка
(протокол №1 від 27 серпня 2025 р.)

В. о. завідувача кафедри Оксана ЗАХІДНА

СИЛАБУС

з навчальної дисципліни «*Страховий менеджмент*»,
що викладається в межах ОПП
«Фінанси, митна та податкова справа»
другого (магістерського) рівня вищої освіти для здобувачів із спеціальності
D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»

Львів 2025

Назва дисципліни	СТРАХОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
Адреса викладання дисципліни	м. Львів, вул. Коперника, 3
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет управління фінансами та бізнесу, кафедра фінансового менеджменту
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	Галузь знань: D «Бізнес, адміністрування та право», спеціальність: D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»
Викладачі дисципліни	Попович Дарія Володимирівна – доцент кафедри фінансового менеджменту Львівського національного університету імені Івана Франка, к.е.н., доцент
Контактна інформація викладачів	dariya.porovych@lnu.edu.ua
Консультації з питань навчання по дисципліні відбуваються	Консультації відбуваються у день проведення лекцій/семінарських/практичних занять, а також за попередньою домовленістю. Можливі он-лайн консультації через платформу Microsoft Teams. Для погодження часу он-лайн консультацій писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	https://financial.lnu.edu.ua/course/strakhovyy-menedzhment
Інформація про дисципліну	Дисципліна «Страховий менеджмент» є нормативною дисципліною зі спеціальності «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» для освітньої програми «Фінанси, митна та податкова справа», викладається у 2 семестрі в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансфертною Системою ECTS)
Коротка анотація дисципліни	Навчальна дисципліна «Страховий менеджмент» спрямована на оволодіння теоретичними знаннями, вміннями та практичними навичками у галузі управління страховою діяльністю, теоретико-методичними підходами до формування системи управління в страхових компаніях, ознайомлення з пріоритетними напрямками розвитку страхового менеджменту з врахуванням сучасних економічних процесів в Україні.
Мета та цілі дисципліни	Метою навчальної дисципліни «Страховий менеджмент» є формування у здобувачів знань з основ та методів управління страховою діяльністю, питань підготовки та реалізації рішень під час управління бізнес-процесами страхових компаній, набуття практичних навичок щодо раціонального формування й ефективного використання потенціалу страховиків та вміння їх застосовувати у професійній сфері. Цілі навчальної дисципліни: – вивчення сутності, ролі та механізму управління страховою діяльністю; – вивчення засобів організації та розвитку страхової компанії й регулювання страхової діяльності; – опанування основними напрямками управління страховою діяльністю на основі вітчизняного та зарубіжного досвіду; – набуття практичних навичок планування та прийняття управлінських рішень при здійсненні страхування, перестрахування та інвестиційної діяльності страхових компаній.

**Література
для вивчення
дисципліни**

Основна література:

1. Аберніхіна І. Г., Сокиринська І. Г. Фінанси страхових організацій : навч. посіб. Дніпро : Пороги, 2019. 198 с.
2. Алескерова Ю. В., Салькова І. Ю., Федоришина Л. І. Страховий менеджмент : підручник. Вінниця : ВНАУ, 2019. 295 с.
3. Білик О. І., Савчин О. І. Страховий менеджмент : навч. посіб. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. 304 с.
4. Борисюк О. В. Страховий менеджмент : конспект лекцій. Луцьк : Волинський національний університет ім. Лесі Українки, 2022. 102 с.
5. Квасній Л. Г., Солтисік О. О. Страховий менеджмент : навч.-метод. посіб. Дрогобич : Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, 2024. 78 с.
6. Криленко В. І., Рудь І. Ю. Страховий менеджмент : опорний конспект. Миколаїв : МНУ ім. В. О. Сухолинського, 2020. 127 с.
7. Опальчук Р. М. Страховий менеджмент : навч. посіб. Київ : ЦП «Компринт», 2023. 251 с.

Додаткова література:

1. Біла книга «Майбутнє регулювання ринку страхування в Україні», НБУ. Київ, квітень 2020. 28 с. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/White_paper_insurance_2020.pdf?v=7.
2. Васильєва Т., Козьменко С., Козьменко О. Нові вектори розвитку страхового ринку України : монографія. Суми: «Університетська книга», 2022. 315 с.
3. Журавка О. С., Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навч. посібн. Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
4. Клапків Л. М., Клапків Ю. М., Свірський В. С. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління : монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2020. 171 с.
5. Мельник Т. А., Сибірцев В. В. Страхування : навч. посіб. Кропивницький : ПП «Ексклюзив Систем», 2022. 307с.
6. Олійник О. В., Нагаєва Г. О. Страхування: навч. посібн. Харків : ХНАУ, 2020. 252 с.
7. Організаційно-правове забезпечення страхової діяльності в Україні: навч.-метод. посібник [Електронний ресурс] / [Є. О. Харитонов, О. І. Сафончик, О. С. Адамова та ін.]. Одеса : Фенікс, 2020. 121 с.
8. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.
9. Попович Д. В., Біда М. С., Закорко К. К. Тенденції розвитку страхового ринку України в умовах воєнного стану. *Молодий вчений*. 2023. №3 (115). С. 110-114.
10. Попович Д. В., Бундз Н. Б., Іванків В. О. Проблеми та перспективи розвитку страхування кіберризиків на національному страховому ринку. *Молодий вчений*. 2023. № 4(116). С. 168-172.
11. Попович Д. В., Герило А. В., Костів М. Б. Особливості оподаткування страхового бізнесу на сучасному етапі. *Молодий вчений*. 2021. № 9(97). С. 61-65.
12. Попович Д. В., Гнатюк В. М. Сучасні аспекти взаємодії банків зі страховими компаніями. *Фінансовий простір*. 2024. №1-2(53). С. 218-226.
13. Попович Д. В., Михальчук С. В. Функціонування страхового ринку України під час війни. *Фінансовий простір*. 2024. №3-4(54). С. 183-189.
14. Попович Д. В., Пилат М. В. Фінансова безпека страхового ринку України в умовах дії воєнного стану. *Фінансовий простір*. 2023. №3(51). С. 116-132.
15. Про акціонерні товариства : Закон України від 27.07.2022 р. № 2465-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2465-20#Text>.
16. Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 02.06.2011 р. № 3462-VI. URL:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3462-17#Text>.

17. Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 22.11.2023 р. № 3498-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3498-20#Text>.

18. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення функцій із державного регулювання ринків фінансових послуг : Закон України від 12.09.2019 р. № 79-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/79-20#Text>.

19. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань : Закон України від 15.05.2003 р. № 755-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.

20. Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності : Закон України від 11.09.2003 р. № 1160-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1160-15#Text>.

21. Про електронні документи та електронний документообіг : Закон України від 22.05.2023 р. № 851-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/851-15#Text>.

22. Про інвестиційну діяльність : Закон України від 18.09.1991 р. № 1560-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.

23. Про інноваційну діяльність : Закон України від 04.07.2002 р. № 40-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

24. Про Національний банк України : Закон України від 20.05.1999 р. № 679-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>.

25. Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності : Закон України від 05.04.2007 р. № 877-V. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/877-16#Text>.

26. Про початок і ведення діяльності у сфері страхування і перестраховання (Solvency II) : Директива 2009/138/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 25.11.2009 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_039-09#Text.

27. Про пруденційний нагляд за інвестиційними фірмами та про внесення змін до директив 2002/87/ЄС, 2009/65/ЄС, 2011/61/ЄС, 2013/36/ЄС, 2014/59/ЄС та 2014/65/ЄС : Директива 2019/2034/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 27.11.2019 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_030-19#Text.

28. Про розповсюдження страхових послуг (нова редакція) : Директива 2016/97/ЄС Європейського Парламенту і Ради від 20.01.2016 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_049-16#Text.

29. Про страхування : Закон України від 18.11. 2021 р. № 1909-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>.

30. Про фінансові послуги та фінансові компанії : Закон України від 14.12.2021 р. № 1953-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>.

31. Путівник для небанківських фінансових установ. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Guide-book_for_non-bank_financial_institutions.pdf?v=7.

32. Світлична О. С., Сташкевич Н. М. Управління фінансами страхових організацій : навч. посіб. Одеса : Атлант, 2015. 258 с.

33. Ситник Н. С., Стасишин А. В., Попович Д. В. Страхування : навч. посіб. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2025. 512 с.

34. Сосновська О. О. Страхування: навч. посіб. Київ : ун-т ім. Б. Грінченка, 2021. 328 с.

35. Стешенко О. Д. Страховий менеджмент: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 50 с.

36. Страхове право : навч.-метод. посібн. [Електронне видання] / авт. кол.; за ред. Є. О. Харитонова, В. О. Токаревої; Нац. ун-т «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 136 с. URL: <https://dspace.onua.edu.ua/server/api/core/bitstreams/755ca469-fdb3-4a5d-b432->

	<p>b2ef99d9c4ed/content.</p> <p>37. Терещенко Т. Є., Заволока Л. О., Пономарьова О. Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях) : навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221 с.</p> <p>38. Федішин М. П., Попова Л. В., Кучерівська С. С. Фінанси страхових організацій : у схемах і таблицях : посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2023. 228 с.</p> <p>39. Хрущ Н. А., Ларіонова К. Л., Матвійчук Л. О. Фінанси страхових організацій : навч. посіб. Хмельницький : ХНУ, 2020. 274 с.</p> <p>40. Яворська Т. В. Державне регулювання страхового підприємництва в Україні : монографія. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. 420 с.</p> <p>41. Porovych, D., Petko, S., Sytailo, U., Nazarkevych, I., Naumov, M. (2024). THE IMPACT OF THE INTERNET OF THINGS ON BUSINESS MODELS AND STRATEGIES. Pacific Business Review (International). A Refereed Monthly International Journal of Management, 17(5), 54–67. http://www.pbr.co.in/2024/2024_month/November/5.pdf. (WoS).</p> <p>Інтернет ресурси:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Державна служба статистики України. <i>Офіційний сайт</i>. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/. 2. Ліга страхових організацій України. <i>Офіційний сайт</i>. URL: https://uainsur.com/. 3. Міністерство фінансів України. <i>Офіційний сайт</i>. URL: https://www.mof.gov.ua/. 4. Моторне (транспортне) страхове бюро України <i>Офіційний сайт</i>. URL: https://mtsbu.ua/. 5. Національна асоціація страховиків України. <i>Офіційний сайт</i>. URL: https://www.nasu.com.ua/. 6. Національний банк України. <i>Офіційний сайт</i>. URL: https://bank.gov.ua/. 7. Офіційне інтернет-представництво Президента України URL: http://www.president.gov.ua/. 8. Офіційний портал Верховної Ради України. URL: http://www.rada.gov.ua/. 9. Форіншурер – Інтернет-журнал про страхування: www.forinsurer.com. 																
<p>Обсяг курсу</p>	<p><u>Всього, денна форма навчання: 90 год</u> (3 кредити системи ЄКТС).</p> <table border="0"> <tr> <td>Аудиторні години:</td> <td>48 з них:</td> </tr> <tr> <td>лекції</td> <td>16 годин</td> </tr> <tr> <td>семінарські заняття</td> <td>32 години</td> </tr> <tr> <td>самостійна робота</td> <td>42 години (СРС – 30 год, індивід. завдання – 12 год)</td> </tr> </table> <p><u>Всього, заочна форма навчання: 90 год</u> (3 кредити системи ЄКТС).</p> <table border="0"> <tr> <td>Аудиторні години:</td> <td>20 з них:</td> </tr> <tr> <td>лекції</td> <td>8 годин</td> </tr> <tr> <td>семінарські заняття</td> <td>12 годин</td> </tr> <tr> <td>самостійна робота</td> <td>70 годин (СРС – 50 год, індивід. завдання – 20 год)</td> </tr> </table>	Аудиторні години:	48 з них:	лекції	16 годин	семінарські заняття	32 години	самостійна робота	42 години (СРС – 30 год, індивід. завдання – 12 год)	Аудиторні години:	20 з них:	лекції	8 годин	семінарські заняття	12 годин	самостійна робота	70 годин (СРС – 50 год, індивід. завдання – 20 год)
Аудиторні години:	48 з них:																
лекції	16 годин																
семінарські заняття	32 години																
самостійна робота	42 години (СРС – 30 год, індивід. завдання – 12 год)																
Аудиторні години:	20 з них:																
лекції	8 годин																
семінарські заняття	12 годин																
самостійна робота	70 годин (СРС – 50 год, індивід. завдання – 20 год)																
<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти будуть:</p> <p>а) знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - особливості і перспективи розвитку підприємницької діяльності в страхуванні; сутність, функції та роль страхового менеджменту в ринковій економіці; - порядок створення, реєстрації й ліцензування страхових організацій, зміст державного нагляду за їх діяльністю; - принципи побудови раціональної структури страхової організації та повноваження органів її управління; - принципи управління страховою компанією; - значення і методи розроблення стратегічного плану діяльності страховика; - сутність і способи активізації маркетингової діяльності в страхових організаціях; - методи вивчення попиту на страхові послуги; - технологію відбору ризиків на страхування і врегулювання страхових претензій; 																

особливості управління грошовими потоками в страхуванні;
- умови і способи підвищення фінансової надійності страхової організації;
процедури здійснення фінансового моніторингу операцій страховика.

б) уміти:

- розробляти місію, цілі та стратегічні завдання страховика;
- формувати раціональну структуру управління страховою організацією;
- організовувати процес бюджетування в страховій організації;
- досліджувати стан ринку страхових послуг;
- досліджувати попит на страхові послуги та організовувати ефективну систему їх продажу;
- аналізувати діяльність страховика і пропонувати заходи, спрямовані на її поліпшення;
- визначати достатність коштів страхових резервів для забезпечення виконання зобов'язань перед страхувальниками;
- визначати напрями ефективного розміщення страхових резервів та тимчасово вільних власних коштів страховика;
- забезпечувати контроль за фінансовою надійністю страхової компанії;
- здійснювати перевірку правильності проведення страховиками фінансових операцій;
- проводити фінансовий моніторинг у страховій організації.

Вивчення ОК сприяє розвитку таких **soft skills**: аналітичні навички, комунікативні навички, логічного та критичного мислення, навички прийняття рішень, навички презентації результатів наукових досліджень.

Цілі дисципліни передбачають формування компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК)

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК5. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК7. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)

СК3. Здатність застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК4. Здатність оцінювати дієвість наукового, аналітичного і методичного інструментарію для обґрунтування управлінських рішень у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК5. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.

СК6. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при розв'язанні складних задач і проблем у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

СК7. Здатність до пошуку, використання та інтерпретації інформації, необхідної для вирішення професійних і наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

Програмні результати навчання

ПР04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР09. Застосовувати управлінські навички у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

ПР11. Застосовувати поглиблені знання в сфері фінансового, банківського та страхового менеджменту для прийняття рішень.

ПР12. Обґрунтувати вибір варіантів управлінських рішень у сфері фінансів,

	банківської справи, страхування та фондового ринку і оцінювати їх ефективність з урахуванням цілей, наявних обмежень, законодавчих та етичних аспектів.
Ключові слова	Страхування, менеджмент, страховий менеджмент, ресурсний потенціал, планування, бізнес-план страховика, комунікації, інформаційне забезпечення, страхові ризики, страховий маркетинг, страхові претензії, фінансовий менеджмент страхових компаній, грошові потоки, грошові надходження, доходи страховика, витрати страховика, платоспроможність страховика, фінансова надійність страховика, фінансовий моніторинг у страховій діяльності.
Формат курсу	Очний/заочний Проведення лекцій, семінарських/практичних занять, консультацій.
Теми курсу	Див. СХЕМУ КУРСУ
Підсумковий контроль, форма	Екзамен
Пререквізити	Для вивчення курсу здобувачі потребують базових знань із таких освітніх компонент як «Фінанси», «Економіка підприємства», «Фінанси підприємств», «Страхування», «Стратегічне управління у сфері фінансів», «Фінансовий менеджмент», «Фінансова безпека держави», «Бюджетний менеджмент» та інших дисциплін, необхідних для сприйняття категоріального апарату цього курсу, розуміння наукових джерел з його проблематики.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<i>Лекції</i> з презентаціями (інформативний метод, пояснювально-ілюстративний метод, методи аналізу і синтезу). <i>Семінарські заняття</i> (тестові завдання, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, доповідь, дискусії, групові дискусії, ілюстрація, демонстрація). <i>Практичні заняття</i> (виконання індивідуальних завдань, розв'язування задач та ситуаційних вправ, методи узагальнення, методи порівняння, методи конкретизації). <i>Самостійна робота</i> (поглиблене вивчення тем курсу, виконання індивідуальних завдань).
Необхідне обладнання	Наявність ноутбука, мобільного телефону чи планшета, мультимедійного проектора, доступ до мережі Internet, звукового обладнання. Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання програмного забезпечення Бізнес-симулятор Vial+.
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за таким співвідношенням: <i>поточний контроль</i> – 50%; <i>підсумковий контроль</i> – 50%. Поточний контроль 50% семестрової оцінки (максимальна кількість балів – 50): активність на семінарських/практичних заняттях: 32% семестрової оцінки – 32 бали; СРС – опрацювання навчального матеріалу, виконання індивідуальних завдань: 18% семестрової оцінки – 18 балів. Підсумковий контроль передбачає екзамен (максимальна кількість балів – 50 балів). Загалом протягом семестру 100 балів. Здобувачу враховуються бали, набрані зі всіх видів передбачених робіт. Здобувачі вищої освіти, які брали участь у позанавчальній науковій діяльності (в роботі конференцій, підготовці наукових публікацій, в олімпіадах, конкурсах студентських наукових робіт тощо за темами ОК) і досягли значних результатів можуть отримати додаткові бали до результатів поточного контролю. Отримання сертифіката про проходження он-лайн курсу, тренінгу, вебінару

(офлайн чи онлайн – на платформах Prometheus, EdEra, COURSERA та ін.) з дисципліни в рамках неформальної освіти, дає змогу для перезарахування балів з окремих тем ОК.

Політика курсу:

Здобувачі зобов'язані дотримуватись термінів визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених ОК.

Академічна доброчесність: дотримання академічної доброчесності здобувачами, згідно «Положення про забезпечення академічної доброчесності у Львівському національному університеті імені Івана Франка» (http://www.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/06/reg_academic_virtue.pdf) передбачає:

- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей;

- надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Відвідування занять: всі здобувачі мають відвідувати лекційні/семінарські/практичні заняття.

Література: здобувачі заохочуються до використання додаткових джерел літератури, яких немає у рекомендованих.

Політика виставлення балів: враховуються бали, набрані зі всіх видів передбачених робіт. При цьому обов'язковою є присутність на заняттях та активність здобувача під час занять; недопустимість пропусків; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття, якщо це не пов'язано з навчанням; списування та плагіат; несвочасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Критерії оцінювання знань за видами робіт:

Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях (2 бали):

2 - здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та ситуаційних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові (ситуаційні) завдання. При висвітленні окремих питань допускає окремі неточності та незначні помилки, які непливають на повноту відповіді.

1 - здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, володіє основним змістом тем з ОК під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання додаткової літератури, допускає окремі істотні неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових (ситуаційних) завдань.

0 - здобувач частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі висвітлити зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускає суттєві помилки. Правильно вирішив окреме тестове завдання.

Бали поточної успішності за участь у практичних заняттях (2 бали):

2 – практична робота виконана у зазначений термін (за розкладом), у повному обсязі, без помилок і зауважень та зарахована.

1 – практична робота виконана у неповному обсязі, та (або) при наявності помилок, і зарахована при умові її доопрацювання, та (або) повторне виконання незарахованої практичної роботи.

0 – практична робота не виконана.

Самостійна робота (СРС) складається з:

- питань, що виносяться на самостійне опрацювання і оцінюються під час поточного контролю теми на відповідному семінарському занятті;

- виконання комплексного індивідуального завдання кожним здобувачем згідно методичних рекомендацій, яке становить 18 балів.

Критерії оцінювання:

15-18 – робота виконана та захищена згідно графіка, з поясненнями та висновками і в повному обсязі.

10-14 – робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог.

5-9 – робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог.

1-4 – робота не захищена та виконана з грубим порушенням термінів і вимог.

0 – робота не виконана.

Екзамен як форма підсумкового контролю є обов'язковим для всіх здобувачів. Екзаменаційний білет містить 21 завдання, завдання 3-ьох рівнів складності (**max. 50 балів**):

перший рівень (15 завдань) – завдання із вибором відповіді – це тестові питання, що мають варіанти відповідей, з яких одна є правильною. За кожне правильно виконане завдання здобувач одержує 1 бал (**15*1 б. = max. 15 балів**);

другий рівень (5 завдань) – завдання з короткою відповіддю (визначення, посилання, тлумачення, короткі коментарі). За виконання цих завдань виставляється від нуля до чотирьох балів: відсутність відповіді – 0 балів, відповідь неповна – 1 бал, відповідь часткова – 2 бали, відповідь містить неточності – 3 бали, відповідь повністю правильна – 4 бали (**5*4 б. = max. 20 балів**);

третій рівень (1 завдання) – завдання, в якому треба зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження. Правильно виконане завдання оцінюється у **15 балів (1*15 = max. 15 балів)**.

Кожен екзаменаційний білет складається із завдань трьох рівнів складності.

1. Перший рівень (завдання 1) – завдання із вибором відповіді – тестові завдання.

Завдання з вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо записана правильна відповідь.

2. Другий рівень (завдання 2) – завдання з короткою відповіддю (наданням визначень, виконанням розрахунків).

Завдання з короткою відповіддю вважається виконаним правильно, якщо студент дав вірні визначення, посилання, тлумачення, розрахунки, короткі коментарі.

3. Третій рівень (завдання 3) – завдання, в якому треба зробити послідовні, логічні пояснення, необхідні посилання, вказати факти, з яких випливає те чи інше твердження.

Якщо потрібно, то слід проілюструвати думки схемами, графіками, таблицями.

Поточний та модульний контроль		Екзамен	РАЗОМ – 100 балів
Семінарські заняття (32 бали)	Самостійна робота студентів (18 балів)		
50 балів		50 балів	
100 балів			

Шкала оцінювання успішності здобувачів вищої освіти за результатами підсумкового контролю

Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою		
		Екзамен, диференційований залік		Залік
A	90 – 100	5	відмінно	зараховано
B	81 – 89	4	дуже добре	
C	71 – 80		добре	
D	61 – 70	задовільно		
E	51 – 60	3	достатньо	незараховано
FX	21 – 50	2	незадовільно	
F	0 – 20	2	незадовільно (без права перездачі)	

Питання до екзамену

1. Охарактеризуйте страхування як вид підприємницької діяльності.
2. Назвіть особливості діяльності страхової компанії.
3. Які зміни відбувалися у законодавчому регулюванні страхової діяльності в Україні?
4. Господарський кодекс України та принципи страхової діяльності.
5. Які ключові вимоги Закону України «Про страхування» до страхової діяльності?
6. Якою є головна ознака поділу страхових компаній на ринку?
7. У чому полягає зміст державного нагляду за страховою діяльністю?
8. Визначте сутність страхового менеджменту.
9. Еволюція формування поняття «страховий менеджмент».
10. Яка соціальна мета страхового менеджменту?
11. Визначте цілі і завдання страхового менеджменту.
12. Визначте функції страхового менеджменту.

13. Яка структура страхового менеджменту?
14. Які правові основи страхового менеджменту?
15. У чому полягає роль та значення НБУ в діяльності страхових компаній України?
16. Як відбувається створення страхових компаній?
17. Які особливості ліцензування страхової діяльності?
18. Дайте характеристику етапів життєвого циклу страхової компанії.
19. У чому полягають особливості антикризового управління страховою компанією?
20. У чому полягає зміст управління процесом створення, реєстрації та ліцензування страхових компаній?
21. Які особливості менеджменту страхової діяльності в умовах дії воєнного стану?
22. Дайте визначення терміну «ресурсний потенціал».
23. Назвіть складові ресурсного потенціалу страховика.
24. Як можна оцінити ресурсний потенціал страхової компанії?
25. Які основні типи організаційних структур управління страхової компанії, їх переваги та недоліки?
26. Охарактеризуйте організаційно-правові форми здійснення страхової діяльності в Україні.
27. Назвіть структурні підрозділи страхової компанії.
28. Що входить до складу органів управління страховою компанією?
29. Як організована робота правління страхової компанії?
30. Які принципи управління фінансовим потенціалом страховика?
31. Назвіть основні бізнес-процеси страхової компанії.
32. Охарактеризуйте кадровий потенціал страхової компанії.
33. Які системи оплати праці та форми мотивації в страхуванні?
34. У чому сутність та особливості кадрової політики страховика?
35. Охарактеризуйте психологічний клімат колективу страхової компанії.
36. Які критерії оцінки ефективності праці персоналу страхових компаній?
37. У чому полягає стратегія управління персоналом страхової компанії?
38. Як реалізується мотивація персоналу як функція страхового менеджменту?
39. Що є змістом стратегічного управління страхової компанії?
40. Як формується стратегія страховика?
41. Які проблеми виникають у страхових компаній України під час розроблення стратегії?
42. Визначте економічну сутність планування в менеджменті страхової діяльності та його етапи.
43. Які фактори враховують при плануванні діяльності страхових організацій?
44. Які принципи планування в менеджменті страхової діяльності?
45. Охарактеризуйте поняття «квадрат цілей» страхової компанії.
46. Які вимоги до оперативного та стратегічного планування страхової діяльності?
47. Як забезпечується бізнес-планування страхової компанії?
48. Яка структура бізнес-плану страховика?
49. У чому полягає сутність процесу стратегічного планування в страховій компанії?
50. У чому особливості стратегічного планування в страховій компанії з урахуванням Стратегії розвитку фінансового сектору України?
51. У чому полягає сутність процесу бюджетування в системі оперативного фінансового планування діяльності страхових організацій?
52. У чому полягають відмінності процесу бюджетування та контролінгу страховика?
53. У чому полягає сутність планування за системою збалансованих показників та

- SWOT- аналізу в процесі планування страхової діяльності?
54. У чому полягає мета комунікацій?
  55. Назвіть етапи комунікаційного процесу.
  56. Охарактеризуйте зовнішні комунікації страховика.
  57. Охарактеризуйте внутрішні інформаційні джерела страховика.
  58. У чому полягає використання сучасних цифрових технологій у комунікаційному процесі страховика?
  59. Як відбувається пошук, обробка, аналіз та синтез інформації в страховій діяльності?
  60. Як визначається та які характеристики управлінської інформації?
  61. Яке призначення автоматизованої інформаційної системи у діяльності страхової компанії?
  62. Як відбувається персоніфікований облік договорів страхування життя?
  63. Яка роль страхової статистики у страховому менеджменті?
  64. Як забезпечується страховою компанією комерційна таємниця?
  65. Яка структура офісної системи страхового менеджменту?
  66. Охарактеризуйте звітність страхової компанії.
  67. Розкрийте сутність та складові страхового маркетингу.
  68. Які завдання страхового маркетингу?
  69. У чому полягає специфіка маркетингу у страхуванні?
  70. Назвіть види маркетингових досліджень страхового ринку.
  71. Які завдання та функції служби маркетингу страхової компанії?
  72. У чому полягає стратегічне планування маркетингу страхової компанії?
  73. Які інструменти маркетингової політики страхової компанії?
  74. Наведіть зміст плану маркетингу.
  75. Поясніть відмінність страхового продукту від страхової послуги.
  76. Розкрийте сутність якості страхового продукту.
  77. Яка послідовність розробки (модифікації) страхового продукту.
  78. Які особливості впровадження та просування інноваційних страхових продуктів?
  79. Як забезпечується якість страхової послуги?
  80. Охарактеризуйте системи продажу страхових послуг.
  81. Як визначається ефективність системи продажів?
  82. Як відбувається рекламування страхової діяльності?
  83. Як відбувається управління рекламною діяльністю страхової компанії?
  84. Як визначається імідж страхової компанії?
  85. Як відбувається управління брендом страхової компанії?
  86. Визначте фірмовий стиль страхової компанії.
  87. Як відбувається управління відносинами страховика зі страховими посередниками?
  88. Дайте визначення поняттю «ризик».
  89. Як класифікуються ризики у страховій діяльності?
  90. Охарактеризуйте страхування як ефективний метод протидії ризикам.
  91. Які ризики можуть бути прийняті на страхування?
  92. Охарактеризуйте сутність ризикоутворюючих факторів. Наведіть приклади.
  93. Які існують методи вимірювання та протидії ризикам?
  94. Які існують ризики об'єктів страхування?
  95. У чому полягає ризик-менеджмент страхової організації?
  96. Яка еволюція теорії ризик-менеджменту та роль у цьому процесі страхування?
  97. У чому полягають особливості управління страховими ризиками?
  98. Які особливості управління ризиками на різних рівнях?
  99. Які напрямки розвитку вимог до управління ризиками в страховій діяльності?
  100. Назвіть законодавчі і нормативні акти України щодо управління ризиками

діяльності страхової компанії.

101. У чому полягає сутність перестраховання в системі управління страховими ризиками?
102. Охарактеризуйте методи перестраховання, визначте їх особливості.
103. У чому полягає сутність страхового андеррайтингу у системі ризик-менеджменту?
104. У чому сутність аналізу капіталу у системі ризик-менеджменту страховика?
105. Як визначається страхова премія за договором страхування?
106. Поясніть сутність антиселекції ризиків.
107. Розкрийте зміст тарифікації страхових послуг.
108. Поясніть зміст елементів структури страхового тарифу.
109. Які принципи покладені у побудову тарифної політики страховика?
110. Охарактеризуйте процедуру урегулювання страхових претензій.
111. Назвіть етапи урегулювання страхових претензій.
112. Які дії страхувальника в разі настання страхового випадку?
113. Яку роль відіграють аварійні комісари в урегулюванні збитків?
114. Поясніть сутність урегулювання вимог страхувальника щодо страхового відшкодування шкоди.
115. Який порядок урегулювання вимог страхувальника щодо здійснення страхових виплат та страхового відшкодування збитків?
116. Що входить до процедури експертизи страхового випадку?
117. Як розраховується страхова виплата?
118. Охарактеризуйте процес відшкодування збитків у страховій компанії.
119. Поясніть необхідність аналізу причин і наслідків страхового випадку.
120. У чому полягають відмінності в урегулюванні збитків у різних видах страхування?
121. Яка мета, завдання та порядок страхового розслідування?
122. Які особливості урегулювання страхових претензій з перестраховиками?
123. Які особливості урегулювання страхових претензій за договорами, які передбачають асистанс-допомогу?
124. Які існують можливості для застосування регресних позовів у страхуванні?
125. Укажіть інструменти зменшення витрат на страхові виплати.
126. Охарактеризуйте роботу служби урегулювання претензій.
127. Охарактеризуйте види шахрайств у страхуванні та шляхи його запобігання.
128. Поясніть сутність грошових надходжень страховиків та їх класифікацію.
129. Охарактеризуйте страхові премії як головне джерело надходжень страхової організації від операційної діяльності.
130. Які існують види страхових премій?
131. Охарактеризуйте інші надходження страховиків від операційної діяльності.
132. Охарактеризуйте грошові надходження страховиків від інвестиційної та фінансової діяльності, інші доходи.
133. Що є грошовим потоком у страхуванні?
134. Як класифікуються грошові потоки страхових організацій?
135. Що входить до складу технічних резервів?
136. У чому полягають особливості грошових потоків в операційній діяльності страховика?
137. З чого складаються витрати страховика?
138. Як відображаються грошові потоки у фінансовій звітності страхових компаній?
139. У чому полягає сутність та функції фінансового менеджменту страхової компанії?
140. Поясніть сутність податкового менеджменту страхової діяльності.
141. Як формується податкова звітність страховика?
142. У чому полягають особливості оподаткування страховика?

143. У чому полягає сутність фінансової надійності страхової компанії та фактори, що її забезпечують?
144. У чому полягає сутність управління інвестиційним портфелем страхової компанії?
145. У чому полягає сутність управління платоспроможністю страховика?
146. Які існують умови забезпечення платоспроможності?
147. У чому полягає сутність управління страховим портфелем страховика?
148. У чому полягає сутність управління капіталом страхової компанії?
149. Яка економічна сутність страхових резервів?
150. У чому полягає сутність управління формуванням обов'язкових резервів з ризикових видів страхування?
151. У чому полягає сутність управління формуванням додаткових резервів з ризикових видів страхування?
152. Як формуються резерви зі страхування життя?
153. У чому полягає сутність управління розміщенням страхових резервів?
154. Які існують напрями та обмеження розміщення страхових резервів?
155. Розкрийте зміст показників рентабельності страхової діяльності.
156. Поясніть взаємозв'язок понять фінансова надійність, стійкість та платоспроможність.
157. Які вимоги до статутного капіталу страховика?
158. Як впливає тарифна політика страховика на його фінансову стійкість?
159. Поясніть роль перестраховування у збалансуванні страхового портфеля.
160. Як оцінюється платоспроможність страховика?
161. Що входить до тестів раннього попередження страховика?
162. Чим відрізняються тести раннього попередження від стрес-тестування в перевірці рівня надійності страхової компанії?
163. Поясніть сутність законодавчих і нормативних актів України, що регулюють фінансову діяльність страховика.
164. Охарактеризуйте закордонний досвід фінансового менеджменту страхової діяльності.
165. У чому полягає сутність управління фінансовим станом страховика?
166. Які існують методики оцінки фінансового стану страховика?
167. У чому полягає сутність системи фінансового моніторингу у страховій діяльності?
168. У чому особливості фінансового моніторингу страхових компаній?
169. Як побудована система фінансового моніторингу?
170. Характеристика заходів із мінімізації ризиків у страховій діяльності.
171. Хто є суб'єктами первинного та державного фінансового моніторингу?
172. Що входить до завдань та обов'язків суб'єкта первинного фінансового моніторингу?
173. Який порядок проведення належної перевірки клієнтів страховими організаціями?
174. Які існують вимоги до фахового рівня спеціалістів із фінансового моніторингу?
175. Які фінансові операції страхової компанії підлягають внутрішньому фінансовому моніторингу?
176. Укажіть фінансові операції страхової компанії, які підлягають обов'язковому фінансовому моніторингу.
177. Який механізм застосування ризик-орієнтованого підходу страховими компаніями для проведення фінансового моніторингу?
178. Яка відповідальність за порушення законодавства з питань фінансового моніторингу?
179. У чому полягає зовнішній фінансовий контроль страхових організацій?

	180. Які ознаки порогових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу? 181. Які основні завдання органів зовнішнього фінансового контролю страхових компаній (НБУ, Держфінмоніторингу, МТСБУ)?
Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості викладання курсу буде надано по завершенню курсу.

СХЕМА КУРСУ*

Тиждень	Тема, план, короткі тези	Вид навчальної діяльності Л (ПР/СЗ, СРС), год.	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання
за розкладом	<p>Тема 1. Сутність і значення страхового менеджменту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність і сутність страхового менеджменту. 2. Цілі і завдання страхового менеджменту. 3. Правові основи страхового менеджменту. 	Лекція 1 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Питання для самоконтролю
за розкладом	<p>Тема 1. Сутність і значення страхового менеджменту</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Необхідність і сутність страхового менеджменту. 2. Цілі і завдання страхового менеджменту. 3. Функції страхового менеджменту. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Еволюція формування поняття «страховий менеджмент». 2. Соціальна мета страхового менеджменту. 	Семінарське заняття 2 год СРС 1 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести
за розкладом	<p>Тема 1. Сутність і значення страхового менеджменту</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Правові основи страхового менеджменту. 2. Роль та значення НБУ в діяльності страхових компаній України. 3. Особливості менеджменту страхової діяльності в умовах дії воєнного стану. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський кодекс України та принципи страхової діяльності. 2. Ключові вимоги Закону України «Про страхування» до страхової діяльності. 3. Управління процесом створення, реєстрації та ліцензування страхових компаній. 	Семінарське заняття 2 год СРС 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести

за розкладом	<p>Тема 2. Ресурсний потенціал, структура й органи управління страховою організацією</p> <p>1. Сутність та складові ресурсного потенціалу страхової організації.</p> <p>3. Основні типи організаційних структур управління страхової компанії, їх переваги та недоліки.</p> <p>3. Органи управління страховою компанією.</p>	Лекція 1 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Питання для самоконтролю
за розкладом	<p>Тема 2. Ресурсний потенціал, структура й органи управління страховою організацією</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <p>1. Сутність та складові ресурсного потенціалу страхової організації.</p> <p>2. Організаційно-правові форми здійснення страхової діяльності в Україні.</p> <p>3. Характеристика основних типів організаційних структур управління страхової компанії, їх переваги та недоліки.</p> <p>4. Органи управління страховою компанією.</p> <p>5. Кадровий потенціал страхової компанії.</p> <p>6. Система оплати праці та форми мотивації в страхуванні.</p> <p><i>Самостійна робота</i></p> <p>1. Фінансовий потенціал страховика: принципи управління.</p> <p>2. Бізнес-процеси страховика.</p> <p>3. Організація роботи правління страхової компанії.</p> <p>4. Сутність та особливості кадрової політики страховика.</p> <p>5. Психологічний клімат колективу страхової компанії.</p> <p>6. Критерії оцінки ефективності праці персоналу страхових компаній.</p> <p>7. Стратегія управління персоналом страхової компанії.</p>	Семінарське заняття 2 год СРС 4 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести
за розкладом	<p>Тема 2. Ресурсний потенціал, структура й органи управління страховою організацією</p> <p>Засвоєння практичних засад управління ресурсним потенціалом страхової організації.</p>	Практичне заняття 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Завдання для практичної роботи

за розкладом	<p>Тема 3. Планування страхової діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність планування в менеджменті страхової діяльності та його етапи. 2. Принципи планування в менеджменті страхової діяльності. 3. Вимоги до оперативного та стратегічного планування страхової діяльності. 4. Основи бізнес-планування страхової діяльності. Структура бізнес-плану страховика. 	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Питання для самоконтролю
за розкладом	<p>Тема 3. Планування страхової діяльності</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Економічна сутність планування в менеджменті страхової діяльності. 2. Процес стратегічного планування в страховій компанії з урахуванням Стратегії розвитку фінансового сектору України. 3. Бюджетування в системі оперативного фінансового планування діяльності страхових організацій. 4. Бізнес-план страховика. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Фактори, що враховують при плануванні діяльності страхових організацій. 2. «Квадрат цілей» страхової компанії. 3. Планування за системою збалансованих показників та SWOT-аналіз в процесі планування страхової діяльності. 	Семінарське заняття 2 год СРС 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести
за розкладом	<p>Тема 4. Комунікації та інформаційне забезпечення страхового менеджменту</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комунікації в сучасній страховій організації: сутність, елементи. 2. Сутність та етапи комунікаційного процесу. Використання сучасних цифрових технологій у комунікаційному процесі страховика. 3. Звітність страхової компанії. 	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Питання для самоконтролю

за розкладом	<p>Тема 4. Комунікації та інформаційне забезпечення страхового менеджменту <i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Комунікації в сучасній страховій організації: сутність, елементи. 2. Зовнішні та внутрішні інформаційні джерела. 3. Сутність та етапи комунікаційного процесу. 4. Звітність страхової компанії. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення та характеристики управлінської інформації. 2. Пошук, обробка, аналіз та синтез інформації в страховій діяльності. 3. Функції інформаційних систем у страховій компанії. 4. Мета, завдання та основні функції автоматизованих офісних систем у страхових компаніях. 5. Структура офісної системи страхового менеджменту. 	Семінарське заняття 2 год СРС 3 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести
за розкладом	<p>Тема 5. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та складові страхового маркетингу. 2. Страховий продукт як основний елемент страхового маркетингу. 3. Завдання та функції служби маркетингу страхової компанії. 	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Питання для самоконтролю
за розкладом	<p>Тема 5. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі <i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність і завдання страхового маркетингу. 2. Специфіка маркетингу у страхуванні. 3. Страховий продукт як основний елемент страхового маркетингу. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Стратегічне планування маркетингу страхової компанії. 2. Інструменти маркетингової політики страхової компанії. 3. Особливості впровадження та просування інноваційних страхових продуктів. 4. Управління відносинами страховика зі страховими посередниками. 	Семінарське заняття 2 год СРС 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести

за розкладом	<p>Тема 5. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі <i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Служба маркетингу страхової компанії. 2. Маркетингові дослідження страхового ринку. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Система продажу страхових послуг. 2. Управління рекламною діяльністю страхової компанії. 3. Імідж страхової компанії. 4. Управління брендом страхової компанії. 5. Фірмовий стиль страхової компанії. 	Семінарське заняття 2 год СРС 3 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести
за розкладом	<p>Тема 6. Управління ризиками у страховій діяльності</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ризик у системі управління страховою компанією. 2. Ризик-менеджмент страхової організації. 3. Ризики об'єктів страхування. 	Лекція 1 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Питання для самоконтролю
за розкладом	<p>Тема 6. Управління ризиками у страховій діяльності <i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Страхування як ефективний метод протидії ризикам. 2. Сукупність та особливості управління страховими ризиками. 3. Еволюція теорії ризик-менеджменту та роль у цьому процесі страхування. 4. Ризики об'єктів страхування. 5. Перестраховування в системі управління страховими ризиками. 6. Страховий андеррайтинг у системі ризик-менеджменту. 7. Аналіз капіталу в системі ризик-менеджменту страховика. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Законодавчі і нормативні акти України щодо управління ризиками діяльності страхової компанії. 2. Особливості управління ризиками на різних рівнях. 3. Методи вимірювання та протидії ризикам. 4. Напрямки розвитку вимог до управління ризиками в страховій діяльності. 5. Методи перестраховування, їх особливості та характеристика. 	Семінарське заняття 2 год СРС 3 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести

за розкладом	<p>Тема 6. Управління ризиками у страховій діяльності Засвоєння знань про управління відбором ризиків страхування, набуття практичних навичок менеджмент ризиків страхової діяльності. Поглиблення знань про особливості ідентифікації й оцінювання ризиків страхової діяльності.</p>	Практичне заняття 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Завдання для практичної роботи
за розкладом	<p>Тема 7. Урегулювання страхових претензій 1. Служба урегулювання претензій: завдання та місце в страховій компанії. 2. Процедура та етапи урегулювання страхових претензій. 3. Урегулювання вимог страхувальника щодо страхового відшкодування шкоди. 4. Порядок урегулювання вимог страхувальника щодо здійснення страхових виплат та страхового відшкодування збитків.</p>	Лекція 1 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Питання для самоконтролю
за розкладом	<p>Тема 7. Урегулювання страхових претензій <i>Питання для обговорення:</i> 1. Служба урегулювання претензій, її завдання та місце в страховій компанії. 2. Процес відшкодування збитків у страховій компанії. 3. Аналіз причин і наслідків страхового випадку. Виплата страхового відшкодування.</p> <p>Самостійна робота 1. Мета діяльності служби урегулювання страхових претензій та склад її працівників. 2. Мета, завдання та порядок страхового розслідування.</p>	Семінарське заняття 2 год СРС 1 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести

за розкладом	<p>Тема 7. Урегулювання страхових претензій <i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Процедура та етапи урегулювання страхових претензій. 2. Урегулювання вимог страхувальника щодо страхового відшкодування шкоди. 3. Порядок урегулювання вимог страхувальника щодо здійснення страхових виплат та страхового відшкодування збитків. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Урегулювання страхових претензій з перестраховиками. 2. Урегулювання страхових претензій за договорами, які передбачають асистанс-допомогу. 3. Оформлення регресних вимог до осіб, винних у настанні страхових випадків. 4. Шахрайство в страхуванні та шляхи його запобігання. 	Семінарське заняття 2 год СРС 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести
за розкладом	<p>Тема 8. Управління грошовими потоками страховика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність грошових надходжень страховиків та їх класифікація. 2. Страхові премії як головне джерело надходжень страхової організації від операційної діяльності. 3. Інші надходження страховиків від операційної діяльності та їх класифікація. 4. Грошові надходження страховиків від інвестиційної та фінансової діяльності, інші доходи. 	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Питання для самоконтролю
за розкладом	<p>Тема 8. Управління грошовими потоками страховика <i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Класифікація грошових надходжень страховиків. 2. Характеристика видів страхових премій. 3. Грошові надходження страховиків від операційної, інвестиційної та фінансової діяльності, інші доходи. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Відображення грошових потоків у фінансовій звітності страхових компаній. 2. Управління формуванням та використанням прибутку в страховій діяльності. 	Семінарське заняття 2 год СРС 1 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести

за розкладом	<p>Тема 9. Управління фінансовою надійністю страховика</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та функції фінансового менеджменту страхової компанії. 2. Податковий менеджмент страхової діяльності. Податкова звітність страховиків. 3. Управління інвестиційним портфелем страхової компанії. 4. Управління платоспроможністю страховика. 	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Питання для самоконтролю
за розкладом	<p>Тема 9. Управління фінансовою надійністю страховика</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Визначення фінансової надійності страхової компанії та фактори, що її забезпечують. 2. Управління страховим портфелем страховика. 3. Управління капіталом страхової компанії. 4. Управління фінансовим станом страховика. 5. Методики оцінки фінансового стану страховика. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність законодавчих і нормативних актів України, що регулюють фінансову діяльність страховика. 2. Закордонний досвід фінансового менеджменту страхової діяльності. 3. Порядок визначення і розподілу прибутку страховика. 4. Економічна сутність страхових резервів. 5. Управління формуванням обов'язкових резервів з ризикових видів страхування. 6. Управління формуванням додаткових резервів з ризикових видів страхування. 7. Формування резервів зі страхування життя. 8. Управління розміщенням страхових резервів. 	Семінарське заняття 2 год СРС 4 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести
за розкладом	<p>Тема 9. Управління фінансовою надійністю страховика</p> <p>Засвоєння знань про сутність та функції фінансового менеджменту страхової компанії, управління платоспроможністю страховика.</p>	Практичне заняття 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Завдання для практичної роботи

за розкладом	<p>Тема 10. Фінансовий моніторинг у страхових організаціях</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність та особливості формування системи фінансового моніторингу у страховій діяльності. 2. Застосування ризик-орієнтованого підходу страховими компаніями для проведення фінансового моніторингу. 3. Порядок проведення належної перевірки клієнтів страховими організаціями. 4. Відповідальність за порушення законодавства з питань фінансового моніторингу. 5. Зовнішній фінансовий контроль страхових організацій. 	Лекція 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Питання для самоконтролю
за розкладом	<p>Тема 10. Фінансовий моніторинг у страхових організаціях</p> <p><i>Питання для обговорення:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сутність фінансового моніторингу у страховій діяльності. 2. Застосування ризик-орієнтованого підходу страховими компаніями для проведення фінансового моніторингу. 3. Відповідальність за порушення законодавства з питань фінансового моніторингу. 4. Зовнішній фінансовий контроль страхових організацій. <p>Самостійна робота</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Суб'єкти первинного та державного фінансового моніторингу. 2. Ознаки порогових операцій, які підлягають фінансовому моніторингу. 3. Характеристика заходів із мінімізації ризиків у страховій діяльності. 4. Основні завдання органів зовнішнього фінансового контролю страхових компаній (НБУ, Держфінмоніторинг, МТСБУ). 	Семінарське заняття 2 год СРС 2 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Доповіді, презентації, тести
за розкладом	Індивідуальне завдання	12 год	Список основної та додаткової літератури, Інтернет-ресурси	Реферат

*термін виконання - за розкладом